

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám alatt.
Kiadóhivatal: Sándor Régens-u. 39. szám.
Sürgőnycim: Délbácska. Telefonszám; 137.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési ár: Egy hóra . . . . . 10 Din.
Negyedévre . 30 Dinár. Félévre . 60 Din.
EGYESSZÁM ÁRA FÉL DINÁR.

A buza

az acélos bácskai buza, melyet a júniusi nap aransugarai duzzadó kalászba hajtottak és életet adó maggá érlelték, most haragvó arcualatt fordul mindig hűséges barátja, az ember felé. Régen boldog odaadással ajándékozta magát annak, akinek testvéri kísérője volt mindig és alázatos társa az élet viszontagságos útjain. Hajdan, az elmúlt idők soha vissza nem térő napjaiban ő volt az, aki önként, szívesen, minden akadály nélkül jutott az emberek birtokába.

A telt magu kalász földig hajló bókkaal üdvözölte az izmos kart, amely érte nyult, hogy a mindennapi kenyér megadassék nekünk. Néma megadással, boldog vértanúsággal áldozta fel magát. Hisz ezért fáradt annyit a szorgos nép, ezért dolgozott izzadságos munkával a rög fia. Ünnepi szeretettel csüngött az ekéje alatt lágyan elomló televényen, amely szerető gonddal táplálta keblének szülőttjét. S amikor templomi áhitattal csendült a fénylő penge nemes acélja, akkor megkoronázta a föld rajongó fiának homlokát.

Akkor megjutalmazta a természet az öt szeretőket és azok hálával fogadták a nagyszerű ajándékot. A buza alázatossága, amelyet a kalász teltségével tanusított, végig vonult egészen addig, amíg mint lány kenyér meghuzódott a legszerényebb asztalon is.

Ma azonban egészen másként áll a helyzet. Gögös utolérhetetlenségben pöffeszkedik az elérhetetlen magasságban, ahová a hétköznapi ember csak remegő aggodalommal tekinthet fel és félvegondol arra, hogy talán a mostani helyen sem állapodik meg, hanem még magasabbra fog emelkedni. Megkeseríti ez a legszerényebb életet is. Vádló hangok hallatszanak a kenyér drágasága miatt, azonban hasztalanul. A buza nem áll meg a megindult uton, amely nyomorba és szenvedésbe dönt milliókat.

A dráguló buza boszut áll Európán, amely hét év óta lövészárokkal tépi, szántja és sebzi a termőföldet, amelynek dúzólén ringó kalásztengert már nem tudja békésnek, boldognak, gyümölcsözőnek és életetadóknak látni az a szem, amely elé annyi év óta sötét fátyolt vontak az utolsó évek tragikus eseményei. Minden emberi akarat mást keres és mást hajszol annyi év óta. Miért találna egymásra buza és az ember.

Valószínűleg még e hét folyamán elrendelik a leszerelést

A minisztertanács mai ülésén két igen fontos kérdéssel foglalkozott és pedig a demobilizáció ügyével és a valuta kérdéssel. A minisztertanácsban különösen a demobilizálás kérdése keltett hosszas és élénk vitát, végül a kormány úgy határozott, hogy a csapatok leszerelését valószínűség szerint még ezen a héten el fogja rendelni.

Hosszas és beható megbeszélés tárgyát képezte a valutaügy is, mely, tekintettel a valuta egyre súlyosodó tendenciájára, egyike a politika legfontosabb és legégetőbb kérdéseinek. A minisztertanácsban a valutajavítás több terve merült fel anélkül, hogy ezen ügyben végleges határozatot hoztak volna.

Elégedetlen a nagyantant a trónfosztó javaslattal

Budapest, nov. 8. A nagyantant követői ma délelőtt megjelentek Bethlen gróf miniszterelnöknél és közölték vele, hogy a nagyhatalmak a parlamentben megszavazott trónfosztó törvénnyel nincsenek megelégedve és kívánják, hogy a törvény egy függelékkel pótolassék, mely szerint a magyar kormány kötelezi magát, hogy a jövőben minden Habsburg-restaurációs kísérletet megakadályoz. Bethlen válaszában kijelentette, hogy a törvényt már megszavazták és azon sem változtatni, sem ahhoz hozzáadni nem lehet, mindazonáltal a magyar kormány kész más garanciákat nyújtani.

Protics levele sir Alban Younghoz.

Beograd, nov. 8. Protics Sztoján és társai nyílt levelet intéztek sir Alban Young beogradi angol követhoz, amelyben tiltakoznak az angol politika ellen. A követnek azt tanácsolják, hogy hasson oda az illetékes angol politikai körökben, hogy bukassák meg a mostani koalíciót, mely az unionistákból és libe-

rálisokból áll. Továbbá az angol királyság érdekében javasolják Lloyd George rögtöni elbocsájtását, a parlament feloszlását és az új angol választások kiírását. A levelet így fejezik be: „Lloyd Georgeval! Le a koalícióval! Éljen a párt háború!” E furcsa levelet nagy érdeklődéssel magyarázzák a külföldi lapok is.

Befejezték a jugoszláv—német kereskedelmi tárgyalásokat

Beograd, nov. 8. A jugoszláv—német kereskedelmi tárgyalások befejezést nyertek és a jugoszláv delegátusok ma terjesztették a pénzügyi és gazda-

sági bizottság elé a szerződés szövegét. A tárgyalásokat a német kormány nevében von Stockhammer titkos tanácsos és külügyminiszteri osztályfőnök vezette.

Károly és Zita a Cardiffon.

Bukarest, nov. 7. Károly és Zita hatodikán reggel 9 órakor érkeztek különvonaton Galaeba. Kíséretükben voltak Eszterházy gróf, Pallavicini őrgrófné, néhány gárdatiszt, hat angol tiszt, továbbá Irculesku parancsnok, a román kormány megbízottja. Károlyt és Zitát Ruzsinszky tábornok fogadta, majd a „Mária” nevű hajóra szállították és itt előbb misét hallgattak. A hajó öt perccel Károly és Zita megérkeése után a Szulinába indult, ahol a Cardiff

várakozott rájuk. A Cardiff utjának első állomása Konstantinápoly.

A törvényelőkészítő bizottság ülése.

Beograd, nov. 7. A törvényelőkészítő bizottság hatodik rendes ülését d. Trifunovic elnök ma délután 5 órakor nyitotta meg. Az ülés napirendjén a második és az ötödik albizottság jelentése, valamint az erdészeti és bányászati koncessziók kérdése szerepeltek.

Halálos szerencsétlenség a repülőtéren

Két hadnagy meghalt — Meggyulladt egy repülőgép

Ujvidék, nov. 8. (A Délbácska munkatársától.) Ma délután súlyos szerencsétlenség történt a repülőtéren, amelynek két emberélet is áldozatul esett. Több újabb repülőgép érkezett a repülőtérré, amelyeket ki kellett próbálni. Egy ilyen új aeroplánra szállott fel a 23 esztendősről születésű Žitnik Irečko hadnagy és a 23 esztendősről péterváradról születésű Radnički Viljem hadnagy.

A két pilóta a repülőtérről nem messze repült, amikor a gép eddig még ismeretlen okokból meggyulladt. A gépvezető erre lefelé ereszkedett, hogy talán még idején elérje a földet. Radnički látva a helyzet veszélyességét, megakart menteni életét és kiugrott a gépből, amely azonban elég magasan volt és olyan szerencsétlenül esett, hogy kitért a nyakát és a helyszínén halva maradt.

Žitnik látván, hogy ugrással nem menekül meg, benn maradt a gépben, de ő is szerencsétlenül járt. A tűz hirtelen terjedt és a motor felrobbant, mire a repülőgép lezuhant. Žitnik borzasztóan megcsónkított és összeégett holttestét a repülőtérről odasielő tiszték és katonák huzzák ki az égő gép roncsai alól.

A gép a Pirosi-utól körülbelül 100 méternyi távolságra a repülőtérré vezető út mentén gyulladt ki és zuhant le.

A két szerencsétlenül járt fiatal tiszt holttestét a kórház halottaskamrájába szállították, ahonnan ma délután fogják katorái pompával eltemetni.

A szerencsétlenség okának kiderítésére a legszigorubb vizsgálatot elrendelték.

A rekonstruált bolgár kormány.

Szofia, november 8. Tegnap megtörtént a bolgár kormány rekonstrukciója. A meggyilkolt Todorov belügyminiszter helyébe Sinew parlamenti alelnök lép, közlekedésügyi miniszter Panelov lesz.

Muzulmán képviselők Pasicsnál.

Beograd, nov. 8. A délszerbiai muzulmánok elégedetlenek, mert a Sheriat törvényjavaslatot kidolgozó bizottságba egyetlen muzulmán sem választottak be. Képviselőik ma megjelentek Pasics miniszterelnöknél és követelték, hogy a bizottságba két úszkubi muzulmán papot választanak be. Pasics a kérést teljesíteni fogja.

Jugoszláv tranzító közlekedés.

Beograd, nov. 8. Belubzsics Zsivko athéni jugoszláv követ tegnap kezdte meg tárgyalásait a szaloniki katonai és polgári hatóságokkal a jugoszláv tranzító-forgalom megnyitása érdekében.

Károly Madeira-szigetére megy.

Lissabon, november 8. A portugál kormány véglegesen megengedte, hogy Károly és Zita a Madeira-szigetén lévő Hudgar városban helyeztessék el, ahol már az ex-király lakását is kijelölték.

Súlyosak az angol kölcsön feltételei

Dr Kumanudi visszatérése Londonból. — A kormány nem fogadja el a kölcsönt. — Lemondatják a pénzügyminisztert.

Az angol kölcsön ügyéről az utóbbi napokban a legkülönbözőbb hírek kerültek forgalomba, melyekkel nemcsak a politikai körök, hanem a pénzügyvilág emberei, sőt a nagyközönség is a legbelsőbban foglalkozott. E hírek nagyrészt az angol kölcsön rendkívül kedvezőtlen feltételeiről szóltak, melyek a legszélesebb körökben oly izgalmat keltenek, hogy a sajtóiroda is kénytelen volt azokat megcáfolni és megnyugtatóként kijelenteni, hogy a kormány semmit sem állapít meg nézve káros koncessziókat nem ad, különben is dr. Kumanudi Kosztá pénzügyminiszternek szigorúan körülhatárolt megbízása van, melytől semmi körülmények között el nem térhet. Így tehát teljesen alapiatlanok voltak azon hírek, hogy a kormány a kölcsön ellenében angol ipari és kereskedelmi érdekeltségűeknek messzemenő koncessziókat fog adni.

Beograd, nov. 8. Dr. Kumanudi pénzügyminiszter ma este tér vissza Londonból. Hiányos értesülések szerint a Bolton céggel sikerült megkötönie egy 15 millió fontos kölcsönt az alábbi feltételek mellett:

1 Két millió font sterlinget a kormány azonnal felvehet, két milliót két hónap múlva,

a fennmaradó 11 millióért pedig a kormány vasúti anyagot tartozik vásárolni az angol piac napi árain. A kamat kilenc százalékos. A kölcsön kedvezőtlen feltételei miatt Kumanudi állása megrendült. Valószínű, hogy a kormány a kölcsönt nem fogja megkötöni. A Délbácska beográdi munkatársa előtt egy pénzügyi szakember a kölcsön ügyéről a következőképpen nyilatkozott:

— A kölcsön megkötése az ország pénzügyi katasztrófáját jelentené. A kormánynak ezt a kölcsönt nem szabad lekötönie. Magában a demokráta klubban is nagyon elégedetlenek dr. Kumanudival, s nincs kizárva, hogy a minisztertanács azt már a mai ülésén teljes egészében vissza fogja utasítani.

Ma délután 13 órákor Pasics elnök leté alatt a minisztertanács is foglalkozott a kölcsön ügyével. A londoni tárgyalások lefolyásáról dr. Krizman, a pénzügyminiszter helyettese számolt. A kormány többsége a kölcsön megkötése ellen foglalt állást. Végleges határozatot azonban nem hoztak, mert megvárják, amíg a tárgyalásokról dr. Kumanudi személyesen referál.

A pártok tárgyalásai a kormány rekonstrukciójáról

A demokraták a radikális miniszterek távozását követelik — Kumanudit okolják a dinár eséséért — Demokraták a radikálisok ellen

Beograd, november 8. Ma délelőtt 10 óráig 1 óráig a radikális klub Sztanoevics Aca előktele alatt ülésezett. Az ülésen megjelentek Pasics és az összes radikális miniszterek és közölték a jelenlevőkkel, hogy a kormány lemondásban van, s hogy a legrövidebb időn belül kereszttülvizskir a kormány rekonstrukcióját. Ezután heves vitában támadták a két demokratapárti miniszter (Pribicevics és Kumanudi) működését. Dr. Jankovics Velizár hosszú beszédben fejtegette dr. Kumanudi pénzügyi politikáját és azzal vádolta, hogy felelős a dinár rossz kurszáért és a költségvetés differenciáért. A klub egyértelműleg hejeselte Jankovics beszédét. Ezután Milodinovics Zsarko és több más képviselő

beszéltek Pribicevics módszerei ellen. Végül Uzunovics közlekedésügyi miniszter beszélt a helyzetről. Végleges határozatot nem hoztak. Az ülést szerdán délután folytatják.

Beograd, november 8. Ma délután a demokráta klub élénk és viharos lefolyású ülést tartott, amelyen jelen voltak az összes demokráta miniszterek. Az ülésen a kormány rekonstrukciójáról tárgyaltak és ezzel kapcsolatban a radikálisok azon óhajáról, hogy a demokráta-, pénzügy- és belügyminiszter a helyekről távozzanak. A radikálisok hajlandók ezzel szemben a közlekedés és postaügyi tárcákat a demokratáknak átengedni, habár beismerik dr. Kumanudi bizonyos hibáit, de mégsem hajlandók a két tárcát a radikálisoknak átadni. Emlatt a közeli napokban élénk küzdelemre van kilátás a radikálisok és demokráta között.

Parasztlázas az Iznyben.

Beograd, november 8. A „Politika” jelentti Spalatobó: Iznyben a katonai célokra felhasználható lovak és igás állatok összeírásánál a parasztek fellázadtak. Spalatóval és Hercegovinával minden táviró és telefonösszeköttetés megszakadt. A parasztekot állítólag klerikális agitátorok bujtották fel.

A szövetségközi rokkantkonferencia.

Páris, nov. 8. A napokban tartották meg Párisban a kis- és nagyantant képviselői a szövetségközi rokkant konferenciát. Az olasz képviselő azzal a javaslattal szólt föl, hogy a konferenciának adjanak teljesen internacionális jelleget és vegyék fel abba a volt ellenséges államok képviselőit is. A csehszlovák és jugoszláv delegátusok erélyes tiltakozására az olasz delegátus javaslatát visszavonta. A konferencián több fontos törvényjavaslatot dolgoztak ki a rokkantkérdés megoldását illetően. A javaslatot az összes államok képviselői parlamentjeik elé fogják terjeszteni jó váhagyás végett. A törvény szövege az összes államokban egységes lesz.

Tőzsde

Budapest, november 8. Zárlat. Napoleon 4175, font 4850 dollár 1190—1200, frank 8850, lengyel marka 39, lira 5300, osztrák korona 2175, rubel 535, lei 570—590, sokol 1180—1200, dinár 1065—1085, marka 430—445.

Páris, nov. 8. London 53865, Newyork 13.645, Berlin 478, Brüssel 97, Bukarest 658.

Zürich, november 8. Nyitás, Berlin 175, Budapest 55, Newyork 536, Prága 550, Bukarest 250, Zagreb 135, Bécs 19, bélyegzett osztrák korona 12, Milánó 2225, Varsó 19.

AMERIKAI BAR ORFEUM

Nagyvárosi módra berendezve, elsőrangú művészi erővel, kitűnő zene, atacsony árak, pontos kiszolgálás. — Nyitva este

1749 10-től, reggel 4-ig. Amerikai Bar Orfeum

Háború a hősi halottak sirjai körül

Franciáország nem akarja gondozni az elesett német katonák sirjait. — Negyedmillió német katonasír Belgiumban.

A békeszerződés rendelkezései, amelyek még az életben maradtak számára sem tudták kielégítő mértékben biztosítani a békét, nem tudták azt meghozni még a háború hősi halottainak sem. **A halottak sirjai felett vitakoznak az élők; a vitás kérdés: ki gondozza a sírokat,** amelyek százezernyi sorban szagatták föl a vén Európa földjét. A versaillesi békeszerződés szerint Németország tartozik a területén eltemetett ellenséges halottak sirjait, a volt ellenséges államok pedig az ő földjüknön nyugvó német katonák sirjait gondozni és pedig minden állam a maga költségén.

A francia sajtó hónapok óta felszínen tartja a kérdést és a vonatkozó rendelkezések sürgős megváltoztatását követeli, **mivel francia földön mintegy négyszázötvenezer német katonasír gondozását teszi a versaillesi békeszerződés a francia kormány kötelességévé. Ez évente százhuszonöt millió frank kiadást jelent.**

Az összeg önmagában horribilis, de elosztva a sírok számával, az életbenmaradottak kegyeletes érzésének nem adja tulságosan megnyugtató képét. A most elkészült statisztikai kimutatások szerint a sírokból ötvenezeret német katonai hatóságok ásattak.

Még súlyosabb a kicsiny Belgium terhe. **Belgiumnak kétszázötvenezer katonai sír gondozásáról kell a saját költségén gondoskodnia.** A francia kormány azt javasolta, hogy ő csak a németektől ásott ötvenezer sírt fogja gondozni, de a német kormány, a békeszerződés 225. és 226. szakaszaire hivatkozva, a javaslatot visszautasította.

A Vaidaságot négy kerületre osztják fel

A bácskai kerület székhelye: Ujvidék

Beograd, nov. 8. Az állam új kerületi beosztásáról szóló törvényjavaslat szerint a mostani Vajdaság négy kerület területére fog beolvasni. Két egészen új kerület lesz: a bácskai és a tiszai, a másik két kerülethez csatolandó részek a már meglévő kerületekbe olvadnak be és pedig a beogradi és szmederová, illetve osijeki kerületekbe. A törvényjavaslat szerint a **bácskai kerülethez** tartozik Bácsmegeye: Novisad, Sombor és Subotica városokkal. **Székhelye: Novisad.** Bácsmegeyéből azonban kihalásitják az apatini, zsabljai, titeli, sentai és óbecsei járásokat. Ezeket a tiszai kerülethez csatolják. A beogradi kerületbe osztják a jelenlegi beogradi és szmederová kerületeken kívül Bánáthból az alibunári, belackvai, vrsaci, zichyfalvai, kovini és pancsevoi járásokat és Pancsevo városát. Az apatini járást Bácsmegeyéből és a dárdai járást Baranyából átkapcsolják az osijeki kerülethez. A negyedik kerület a tiszai kerület: Becskerek székhellyel. Ide tartozik Bánát egész területe azoknak a járásoknak a kivételével, melyeket a beogradi kerülethez csatoltak, azonkívül Bácskából a zsabljai, titeli, óbecsei és sentai járások, továbbá a Szerémségből a stari-pazovai járás és Karióca városa.

A kerületek belső berendezését az önkormányzatokról szóló törvény fogja szabályozni. Mindkét törvény egyidőben lép életbe.

Emigráns októbristák a magyar közsárságért.

Prága, nov. 8. Renner volt osztrák államkancellár, Eldersch szociáldemokrata vezér Kunival, valamint több magyar emigráns politikussal napok óta Prágában tartózkodnak, ahol állandó összeköttetést tartanak fenn Benessei és a csehszlovák szociáldemokrata vezetőkkel. A permanens tárgyalások oda irányulnak, hogy Csehszlovákiát fegyveres beavatkozásra bírják Magyarország ellen, amelynek segítségével megbuktatni kívánják a mai magyar politikai rendszert, s továbbiakban céljuk a magyar népköztársaság visszaállítása.

A kormány ma délben lemondott

Pasic rekonsztruált kormányt alakít

Beograd, nov. 8. A kormány határozata következtében Pasic miniszterelnök ma délben megjelent Sándor királynál és **beadta a kormány formális lemondását.** Tekintettel arra, hogy a lemondás csak formális, s a mai politikai helyzet a kormányban alig tűr meg változást, **a király kijelentette, hogy teljes bizalommal viseltetik Pasic kormányára és felkérte, hogy kabinetjével együtt továbbra is vezesse az állam ügyeit.** Ennek következtében Pasic kormánya mindaddig maradni fog, míg további működését a parlament meg nem akadályozza. **Pasic ennek dacára elhatározta, hogy keresztülvizsi a kormány gyökeres rekonstrukcióját.** Erre vonatkozólag a következő kombinációk lehetségesek: a radikálisok közül **Jovanovic** Lyuba vagy **Valesics** Milorad veszik át a belügyi

tárcát. A kormányból ki fognak lépni Uzunovic, Miletics Szlavko és Miletics Krszta radikális miniszterek. Mint új minisztereket említik dr. Jankovic Velizart, dr. Nincsicset és Trifanovic Misát.

A demokraták dr. Kumanudit valószínűleg dr. Merinkovic Vójával fogják helyettesíteni, de nincs kizárva, hogy a közoktatásügyi tárcát Davidovic Lyuba, a demokratapárt elnöke veszi át. Politikai körökben azt állítják, hogy Pasic a külügyi tárcát egy radikálisnak adja. Végleges megállapodásokról még nem lehet beszélni, miután sem a demokraták, sem a radikálisok nem döntöttek még és a jelekből ítélve, a másik két kormánypárt, a muzulmán és a szlovén agrárpárt is valószínűleg fel fognak lépni újabb személyi követelésekkel.

A jugoszláv belpolitikai helyzet

A kormány lemondása. — Radikális vélemény az alkotmányról. — A radikálisok és demokraták. — A többi pártok állásfoglalása.

Napok óta a fővárosi lapok élénken foglalkoznak a kormány lemondásával, mely formális kövélkezmenye lett volna az új király trónra lépésének. Egyes lapok szerint a kormány egyáltalában nem fog lemondani. Legtöbb lap azonban azt írja, hogy a kormány formailag le fog ugyan mondani, de az új kormányban az összes régi miniszterek megmaradnak a régi helyeiken. A legvalószínűbb egyik kormánylap jelentése, hogy Pasic megmarad miniszterelnöknek, azonban a többi miniszterterárcákban nagy változások fognak beállani. Ez nem jelenti azt, hogy a demokraták és a radikálisok koalícióját megszakítanák, meri e két párt együttműködésére most van a legnagyobb szükség. Ezt kívánja nemcsak a parlamentaris kormányzás lehetősége, hanem az általános politikai helyzet is, jölehet a radikálisok nincsenek megelégedve néhány demokrats miniszterterárcájával és helyükbe radikális miniszterterárcát kívánnak. Ugy hírlik, hogy radikálisok makacsul ragaszkodnak ahhoz, hogy Jovanovic Lyuba, vezető radikális politikus feltélenl tárcához jusson a kormányban. Miután azonban a demokraták nem látják szivesen Jovanovicot a miniszteri székbén, Pasic miniszterelnöknek kemény küzdelme lesz, amelyet csak élesbítt a vojvodinal radikálisok erélyes fellépése, akik a pártból való kilépéssel is fenyegetőznek, ami nem csekély vesztesége volna a radikális pártnak, mert erősen meggyengítené és esetleg kétségessé tenné a kormány többségét a parlamentben. Optimisták mégis biznak Pasic politikai ügyességében és tapintatos fellépésében, remélve, hogy mégis sikerülni fog neki az összes ellentéteket élsimítani.

D. Markovic Laza, a radikális párt egyik vezető tagja nemrégben így nyilatkozott az alkotmányról és annak gyakorlati alkalmazásáról: "A vidovdani alkotmányt minden egyes pontjában keresztülvinni kell és annak rendelkezéseit hűen teljesíteni. Ugylátszik azonban, hogy épen az alkotmány alkalmazása tekintetében nagy véleményeltérések merültek fel közöttünk és a demokraták között. Az a vélemény, hogy még azok is, akik ma elégedetlenek az alkotmánnyal, megváltoztatnák véleményüket, ha az alkotmányt az életben gyakorlatilag

másképen alkalmaznák, mint ahogy ezt eddig tették. Erre azonban más, a mostani helyzetet jobban megértő emberekre van szükség. A mostani helyzet ezért alapos korrekciót kíván, mely abból állana, hogy az egyes miniszterek, demokraták és radikálisok is, távoznának állásaikból. Hogy a horvátországi helyzet sem akar semmiképpen megjavulni, annak az oka csakis a helytelen és makacs belpolitikai irányzatban keresendő. Szerintem Pribicevics miniszter politikája teljes kudarcot vallott."

A többi parlament párt állásfoglalása sem változott lényegesen. A muzulmánok hajlandók továbbra is a kormányt támogatni és politikájuk nagyban megegyezik a kormány politikájával, csupán egyes muzulmán politikusok nincsenek megelégedve a kormánynak az ország tartományi beosztásáról szóló törvényjavaslatával és kifogásolják, hogy Boszniát és Hercegovinát négy tartományra osztották fel. Azonban ezek a politikusok a párt kisebbségét képezik.

Az ellenzéki pártok közül a parlament életében élénken részt vesznek az agrárpártiak, a Korosec-párt, a szociáldemokraták, a köztársaságiak és a két Protics-párti képviselő. A horvát pártok egyáltalában nem vesznek részt a szkupstina munkájában. A horvát ellenzéki blokk is nagynehezen akar megszületni, ugylátszik hogy a horvát pártok maguk között sem tudnak megegyezésre jutni. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a horvát blokk megalakulása azért késik oly nagyon, mert a horvát politikusok és Protics messzemenő terveket szönek, melyekkel biztosítani akarják maguknak a parlament többségét és megakarják **buktatni a mostani kormányt, hogy aztán maguk vehessék át a kormányzatot.** Ennek a kormánynak a programjában egyetlen pont szerepelne csupán: **az alkotmány gyökeres megváltoztatása.** Ez a feltevés azonban egyelőre még nagyon valószínűtlen.

A közeljövő politikai küzdelme tehát érdekesnek ígérkezik és az új kormány megalakításánál vagy a régiék rekonstrukálásánál, a kormányprogram kidolgozásánál a pártok között mutatkozó nagy elvi és személyi ellentétek miatt heves politikai tusákra van kilátás.

Az új porosz miniszterelnök.

Berlin, nov. 8. A porosz országgyűlés Braun többségi szociáldemokraták 338 leadott szavazata közül 197 szavazattal miniszterelnökké választotta.

Cantacuzena román herceg tárgyalásai Budapesten.

Budapest, nov. 8. A Budapestre érkezett román herceg tárgyalásairól a legkülönbözőbb hírek vannak forgalomban, amelyek ma már a legkomolyabb formát öltik. A herceg — akit Szerényi

báró vezet — tegnap Bethlen miniszterelnökkel tárgyalta hosszasan. A tárgyalásokról nem szivárgott ki semmi.

Nyugatmagyarország kiűritése.

Sopron, nov. 8. Nyugatmagyarországból az egész zónán megkezdődött a kiűrités. Sopronon vasárnap több száz felkelő vonult át, akik Kismarton, Nagymarton és Felsőpulya tájékról jöttek. A kiűrités csendben és minden incidens nélkül folyik. A kiűritett községekben és a határon helyi polgárőrségek tartják fenn a rendet. Ezzel egyidejűleg megkezdődött Vas- és Mosonvármegyének a kiűritése is.

HIREK.

Washingtonban leszerelnek . . .

1981-ben mindennap találkoztam nagyapóval a Kapucner-hávéházban, ahol egyik napon a következőket mesélte el az 1921. novemberében, Washingtonban megtartott u. n. leszerelési konferenciáról:

Amikor a béke már kikerülhetetlennek látszott, Európa, Ázsia és Amerika politikai és diplomatai Washingtonba egy leszerelési konferenciát hívtak össze, amelyen megbeszéltek és a legapróbb részletekig kidolgozták a következő háborút. Európa csak három szakállal vett részt a konferencián. Japán Port-Arthur bevételének történetét vonultatta föl mozgófényképeken és valami különös mérget mutatott be a konferenciának, amely állítólag képes lett volna leszerelni két nap alatt egész — Amerikát. Amerikát Buffalo Bill képviselte, aki a konferencia előtt osztatlan tekintélynek örvendett, miután az egész idő alatt Wilson civikert hordta. A tárgyalások a legjobb mederben folytak, csak a japán küldöttel volt baj, aki állandóan ferde szemekkel nézett a konferencia résztvevőire. Három hónapi békés tanácskozás után a konferencia a következő határozatokat hozta:

1. **Amerika leszereli Japánt.** (A 600 millárdos előzetes háborús költségeket a szenátus egyhangulag megszavazza.)

2. **Japán leszereli Amerikát.** (Minden Korea szülőit a határozat végrehajtásáig Amerika ellen katonai szolgálatot tartozik teljesíteni.)

3. **Európa levágja a szakállát.** A leszerelés tízenöt évig tartott. Japán három millió, Amerika hét millió hősi halottat temetett el. Ez volt fiam a washingtoni leszerelési konferencia rövid története . . .

Katonai cenzura a póstán. A póstán katonai cenzura van. Az összes póstaí küldemények, levelek, táviratok stb. cenzurázva lesznek hasonlóképpen a telefonbeszélgetések is.

A pápa jótékony adománya Ujvidék szegényeinek. A pápa a beogradi nunciatura utján 250 gyermekruhát küldött a város szegényei részére. A jótékony adomány nagy részét a róm. kath. egyházközség már kiosztotta.

Megérkeztek az államkölcson-kötvények. A legutóbb jegyzett 7 százalékos államkölcson kötvényei ma megérkeztek a szokatlan kölcsönt jegyzettek bármikor átvehetik a Vojvodina Bankban.

A görög királyné Szinájában. A görög királyné, mint Bukarestből jelentik, Szinájába érkezett leánya, Heléna trónörökös és az újszülött herceg meglátogatására.

Magyar újságíróból amerikai közjegyző. Az amerikai Szabadság közlése szerint Mihók Sándor amerikai magyar újságíró az Egyesült Államok kormánya közjegyzővé nevezte ki.

Halálozás. Október hó 30-án meghalt kisléghi dr. Nagy Ákos ügyvéd, a palánkai takarékpénztár igazgatója, Bács megye volt tb. főügyésze, 41 éves korában. A palánkai róm. kath. sírkertben helyezték örök nyugalomra a város osztatlan részvéte mellett.

Kuluncsics Viktor — jánoshalmi főbíró. Kuluncsics Viktor az ujvidéki járás volt főszolgabírája most a jánoshalmi járás (Magyarország) élén áll.

A Cezarina I. részének tegnap volt a bemutatója. A filmet teljes egészében beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Nagyszerű rendezés, gyönyörű felvételek, elsőrendű színészek, élükön Mya May, hatásos jelenetek biztosítják városunkban is a legteljesebb sikert.

A világsajtó kongresszusa Honolulu-ban. Bécsből érkező jelentések szerint a washingtoni konferenciát egy világsajtó kongresszus fog megelőzni, melynek székhelye Honolulu lesz. A kongresszust azért hívják össze, hogy a népeknek alkalmuk legyen végre egymást megismerni. Hogy a kongresszus színhelyét miért választották ilyen exotikus helyet, arról hallgat a jelentés.

Eltűnt a burgonya a piacról

Két hét óta nincs burgonya. — A vagonhiány az oka. — Mit mondanak a kereskedők! — A hatóság intézkedése szükséges.

Ujvidék, nov. 8. Két hét óta nincs burgonya a helybeli piacon. A legkeresettebb és legfontosabb élelmiszer hirtelen eltűnt. A háziasszonyok hiába keresik, sehol sincs. Ami a legcsodálatosabb még zugkereskedőknél sem lehet kapni maximális áron felül. A legszorgosabb kutatás dacára még a legélelmisebb szakácsné is kénytelen krumpli nélkül hazatérni a piacról. Tegnap azután feltűnt ismét a ritka csemege: lehetett burgonyát kapni a piacon. Igaz, hogy mindössze nem volt sok és az is ami piacra került, csak hüvelykujnyi nagyságu volt. Természetesen rövid idő alatt teljesen szétkapkodták.

Miután a burgonya népeledel, nem szabadna ilyen hosszú ideig hiányozni a piacról. Ma különösen, az őszi időben, amikor a zöld főzelékek nagyrésze már nem kapható, nagyon fontos, hogy a lakosság burgonya ellátásában hiány ne álljon elő. Munkatársunk ntána járt a burgonyahiány okának és minden oldalról azt a választ kapta, hogy nincs vagon, nem lehet szállítani.

Az ujvidéki kereskedők a burgonya termőhelyeken nagy mennyiségeket vásároltak össze, ezek most ott fekszenek és nem lehet elszállítani. Egy kereskedő sem tudott mostanában vagon szerezni. Ennek pedig nemesak a jelenlegi ellátásban vannak súlyos következményei, érezni fogja azt kereskedő és fogyasztó közönség egyaránt később is. A burgonya a vásárlás helyén legnagyobb részt nyílt raktárakban van. Ez most, amikor nemsokára fagyos éjszakák, sőt napok is jöhetnek, tönkre fogja tenni a burgonyát. Azonfelül a raktárakért, amelyben a burgonya fel van halmozva, szintén nagy bért kell fizetni, így

e kettő következményeképpen meg fog drágulni a burgonya.

Ott, ahol a termelők még nem adták el a burgonyát, ott nem fogyhat el. Csak hogy a legnagyobb része már kereskedők tulajdonát képezi s így ha hamarosan nem tudják elszállítani és még véletlenül fagy is jön közbe, akkor a burgonya ellátás komolyan veszélyeztetve lesz.

Mindez természetesen nem következne be azon esetben, ha a vagonhiányon némileg segítenének. Néhány vasuti kocsit talán mégis lehetne a közlekedés zavartalan biztosítására igénybe venni. Miután a kereskedők maguk ezt aligha érik el, a városi hatóságnak kellene kezébe venni ezt az ügyet.

Németországban, Berlinben csak néhány napig nem volt burgonya és a képviselők már a parlamentben interpelláltak emiatt. Félretek akkor minden mást, még Felsőszilézia kérdése is háttérbe szorult két napig. A burgonya volt a fontos. És a berliniek harmadnapra már kaptak burgonyát.

Nem nagy munkába kerülne ez nálunk sem és az ujvidéki piacon megint lenne burgonya. A maximális következtében nem tűnt el és most, amikor már beletörődött mindenki a hatóságilag megállapított legmagasabb árba, miért tűnik el a vagonhiány miatt? A város lakosságának élelmiszerral való ellátása kell, hogy hatóságaink legsürgősebb feladata legyen. Már csak az általános nyugalom érdekében is meg kell ezt tenni.

A burgonya a nép legolcsóbb és legkeresettebb tápláléka, ennek egy pillanatra sem szabad hiányozni a piacról, nem hogy két hétfig. A közönség várja, hogy a hatóság tegyen valamit a vagonhiány megszüntetése érdekében

A portorosei konferencia esélyei

Bécs, november 8. A portorosei konferencia nem a legszerencsésebb csillagzat alatt született meg. Annyiszor hívták már egybe és annyszor halasztották el, hogy az érdekeltek körök, már azt hitték, hogy a konferencia nemis fog egybeülni. A konferencia eszméit a bécsi jóváérett bizottság amerikai tagja Smith ezredes vetette fel, aki a tavalyi viszonyok nyomása alatt azt indítványozta, hogy a közép-európai államok üljenek össze közös tanácskozással és ezzel igyekezzenek elérni a nyomasztó kereskedelmi feszültség és forgalmi nehézségek akadályait. Smith ezredes egyik főcélja a legrosszabb helyzetben levő közép-európai állam, Ausztria segítése volt. A konferencia ismételt elhalasztása miatt azonban igen sokat vesztett eredeti jelentőségéből és aktualitásából mert közben egyes államok maguk-között rendezték az egyes forgalmi és postai kérdéseket. Anglia, Franciaország és különösen Amerika azonban igen sokat vártak a konferenciától és ezért nem engedték az eszmét véglegesen elszenderedni. Az eszme alya Smith ezredes különösen sokat dolgozott a konferencia létrejövete érdekében. Vége nagy nehézségek árán a konferencia tényleg megszületett, de a sors nem maradt hűlen hozzá. Az utolsó pillanatban ismét elhalasztás fenyegette Károly exki-

rály puccsa miatt. Így tehát a konferencia nem a legkedvezőbb auspiciumban kezdődött. Még mindig niúcsen megállapítva, a konferencia végleges programja. Ezenlőre, félhivatalosan a következő tárgysorozatot állapították meg. Az összes résztvevő államok rekonvaleszcios készletének, különösen szénnek, petroleumnak és egyéb nyersanyagoknak megállapítása. A posta, távirat és telefonforgalom rendezése és felvétele az egyes utóállamok között. A személy és áruforgalom rendezése, valamint evvel kapcsolatban a vagon és lokomotív park felosztása. Végül megegyezés az eddig érvényben levő ki és bevétel engedélyek megszüntetése ügyében.

A konferencia anyaga olyan terjedelmes, hogy végleges elintézése valószínűleg heteket fog igénybe venni. Mindazonáltal egyáltalán nem biztos, hogy bármilyen megegyezés a mostani magyarországi krízis miatt létre jöhet. A konferencia köréből eddig kiszivárgott hírek szerint a csehszlovák és jugoszláv delegátusok mintegy tintező bizalmatlan magatartást tanúsítanak a magyar delegátusok ellen és nem titkolják, azon megegyezéseket, hogy államuk egyáltalán nem kívánja a Magyarországgal való összeköttetést a portorosei konferencián megoldani. **Szemere Pál.**

Uj szobor. A templomukat szerető kath. hívek példás buzgósa újabb szobrot állított a meglévő mellé. A görög templom kívánja a szobrot, hogy kitűnő gazdag ornamentikáját s a sima képek helyett plasztikus ékességei legyenek a figurális építészetnek. Kívánja a színeket, a falakon a színek pompáját, az arany ragyogását, az ablakokon a szivárvány beömlését finommeztesséi üvegeken, — de hát mindezt most gondolni sem lehet. Egyelőre a villamos világítás megoldása okoz nagy fejtörést; a harangok is szeretnének megszólalni, a nagytakarítás, portól és füstöl, súlyos kérdések. Mindazonáltal köszöntjük a híveket, kik az új Szt. József szobor beszerzéséhez hozzájárultak s maguknak és másoknak örömet szereztek. A szobor felállítási idejét később jelezzük. A

szobor maga szállítással együtt 6233 K, a helyben készült talapzat 7494 62 koronába került. Az adakozók utolsó listája a következő: Klínovszky O., Andricsek I. 100—10 kor., Siklováné 50 K, Fizély I., B. Gódor Nejlly, Ilés K., N. N. 40 K, Tóth M., özv. Királyné, Bruszács N., 10 K, Parten E. 8 K, Haller I-né 30 K. Fedeztetlen összeg még 480 62 K.

Dante-kiállítás Budapestén. A Korvin Mátyás Társaság által rendezett Dante-kiállítás tegnap nyílt meg Budapestén. A kiállítást Berzeviczy Albert nyitotta meg előkei közönség jelenlétében.

Olaszország bankjegyforgalma. Az év kezdete óta 1890 millió lírával, azaz mintegy az eddigi bankjegyforgalom 10 százalékával kevesbbedett.

**Királyi diszebed a kormány tisztele-
tére.** Sándor király, ma szerdán este a parla-
menti elnökség és a kormány tiszteletere disz-
cebedet ad a konakban.

Az olasz—magyar liga az elmúlt va-
sárnap nyitotta meg kiállítását Budapesten. A
megnyitáson az olasz követ és számos magyar
notabilitás jelent meg.

Lopják az Egyesült Államok postáját.
Az elmúlt évben az Egyesült Államok postájá-
tól összesen 5346407 dollárt raboltak el. A
pénzügyminiszter az egyre szaporodó lopásokra
való tekintettel elrendelte, hogy a posta alkalm-
mazottjainak felfegyverzését s minden posta-
rabló elfogójának ötezer dollár jutalmat helye-
zett kiállításba.

**A csehek újra berendezték a körmöc-
bányai pénzverdet.** Prágai tudósítók jelentik,
hogy az új cseh pénzverde Körmöcbányán el-
készült és 20 és 50 filléreseket gyárt egyen-
lőre, de januárban megkezdli az I. koronások
verését is.

Amerika: Európa hitelezője. A New-
york Herald érdekes statisztikában közli, hogy
az európai államok mely összegekkel adóssai
Amerikának. A statisztika számai ezek:

Nagybritannia	4,165,318,358
Franciaország	3,350,762,930
Olaszország	1,648,034,050
Belgium	375,280,147
Oroszország	192,601,297
Lengyelország	135,664,659
Csehszlovákia	91,179,527
Románia	36,128,494
Ausztria	24,055,708
Görögország	15,000,000
Estónia	13,999,141
Cuba	9,025,500

**Munkásbiztosító pénztárat állítanak
fel Beogradban.** A SHS állam munkásbizto-
sításáról szóló új törvény alapján a királyság-
nak új területei már meglévő és működő
munkásbiztosító pénztárainak mintájára az ál-
lam régi területein belül is állítanak fel mun-
kásbiztosító pénztárat. A szociálpolitikai mi-
nisztérium már elkészítette az új pénztárak
felállításának tervezetét, amely szerint egyelőre
csak Beogradban állítanak fel munkásbiztosító
pénztárt, de az ország minden nagyobb váro-
sában lesznek helyi szervek a beogradi köz-
ponti pénztárnak. Hasonlóképpen Csongrádon
is állítanak fel munkásbiztosító hivatalokat.

Értékek a szemétkben. Budapesti munka-
társunk írja: Az elmúlt évben a szemétkből
30 millió értékű használatos kokszot szedtek ki.

**Keresek egy szoba s konyhából álló bu-
torozott lakást** azonnali átvételre. Értesítést kér
„Gutenbergr” nyomda, Szabadság tér I. II. udvar.

Zimonyban nincs sertéshus. Zimony-
ban is életeléptették a maximális árakat. Ez
azonban valószínűleg nem történt az ottani
hentesek érdekeinek megfelelőleg, mert a ma-
ximális hellaára sztrájkba léptek és most a
zimonyiak nem ehetnek sertéshúst.

**— Készen vannak a Lustig-féle osljei
napárak!** Minden nyelven és minden alakban
rendkívüli nagy választék. Ugyanitt a legkere-
settebb és legnépszerűbb német napárak a
„Der Winter Bote” is nagyban kapható.
Képes árjegyzék bármintve. 1744 1—4

A Hamburg szálló hullája. Tegnap
számunkban jelentettük, hogy a budapesti
Hamburg szállóban egy női holttestet találtak.
A rendőri nyomozás kiderítette, hogy a meg-
gyilkolt Rusnyák Anna, akiről a boncolás meg-
állapította, hogy megfojtották. A további nyo-
mozás megállapította, hogy a leánynak Schrei-
ter Róbert nevű 26 esztendősi vasesztergályos
udvarolt. Schreiter megszökött, a rendőrség
kéri őt.

Nagy inzolvencia Budapesten. Nagy
feltűnést keltett a Darvas cég inzolvenciája.
Darvas főleg kisemberektől vásárolt dollárokat
és attól tartanak, hogy bukása sok kisembert
is magával ránt. Darvas most harmadszor
inzolvens és rendezetlen tartozásai vannak még
előző inzolvenciaiból kifolyólag.

— „PROGRESS” — Novisad, Futaki-út
44. (Dr. Wagner házában, a zsidó templommal
szemben). Fordít szerb, magyar és német
nyelvre. 1737

Bestiális gyilkosság Kecskeméten.
Ferenci József a vele közös háztartásban élő
Gyúkei Mária nevű plúccerleányt vasárnap vir-
radóra éjjel megfojtotta. A leány nem halt meg,
hanem csak eszméletlen volt és Ferenci a le-
ányt így elásta a dísznőőiban, ahol a szeren-
csétlen megfulladt. Ferencit még hétfőn letar-
toztatták. Kihallgatásakor azzal védekezett, hogy
részeg volt.

A mai sorjegyvezetések eredménye:
10 000 dinárt nyertek: 85.702 és 9.465; 4000
dinárt: 1395.40.536; 2000 dinárt: 4668, 13.663,
39.865 és 71.939; 1000 dinárt: 20.120, 38.664,
70.711, 71.774, 42.722 és 97.247.

— „PROGRESS” — Novisad, Futaki-út
44. (Dr. Wagner házában, a zsidó templommal
szemben) Minden hirdetésre 10 15%-os en-
gedményt ad. 1736

SZÍNHÁZ.

Színházi levél Bécsből

**Oszkar Strausz új operéijé. — Georg Kayser
a Wiener Raymond Theaterben. — Egy Stolz
operéi reprise.**

Bécs, november 8. Már novemberben
vagyunk, de a bécsi színházi évad eddig még
semmi különösét nem nyújtott. A Stadttheater-
ben a moszkvai orosz színészek egy a bolse-
vikiek elől emigrált csoportja játszik klassziku-
sokat és moderneket orosz nyelven. A kísérlet
anyagilag fényesen bevált, mivel az orosz szí-
nészek rendkívül tisztán művészi alakítást pro-
dukálnak, azonban mégis a zavartalan művészi
élvezet rovására megy, ha nem értjük, amit a
színészek monda a.

A többi színház ak tájkáról csak az ope-
rettek csarokalból akad jelentősebb beszámoló-
ni való. A Theater an der Wien Oszkar Strausz
új operéijét, „Az utolsó keringőt” mutatta be.
A szövegkönyvet a régi Brammer és Grünwald
librettista cég írta. Igazi utóór operét, amelyet
Berlinben több százszor adtak már. A brilián-
san felépített szövegkönyv az első felvonásban
ugyan igen hosszadalmas, a második és harm-
adik felvonás azonban igen eredeti és hatá-
sos. A szöveg tárgya próza alakjában is meg-
állná helyét, sokkal rosszabb és unalmasabb
vigjátékokat kapunk az utolsó években, nemis
egyváhánnyal, hanem igen sokat. Az természetes
hogy Strausz muzsikája sok eredetiséget és
igen kedves melódiákat hoz. A „Varázskerin-
gő” szerzője mintha első hatalmas sikerű mű-
vét is túlszárnyalta volna. A bécsi előadás
kitűnő volt és ez biztosítja azt, hogy néhány
honapon belül Közép-Európa összes primadon-
nái az utolsó valert, „Az utolsó keringőt” fog-
ják a színpadokon táncolni.

Robert Stolz is jelentős sikereket köny-
velhet el. A „Tanzias Glück” című operét
amelyet tavaly egész télen át az azóta próza-
színpadai alakult Raimund Theaterben játszo-
tak, most a Komödienhausba vonult be. Stolz
operéje az utóbbi esztendő egyik legnagyobb
sikere, habár ezt semmisen igazolja. A darab
ugyanis meglehetősen egyhangú és unalmas.

A prózaszínházak közül legfeljebb a Raj-
mund Theater új darabát kell megemlíteni.
Georg Kaiser „David és Goliathja” a legkivá-
labb operettek közé tartozik, amelyek csak az
utóbbi esztendőben s inpadra kerültek. Egyéb
ként azonban mindenütt svarság és unalom
elcsépeit darabok közepes előadásban, mintha
nemis a színházi világ fővárosában, hanem va-
lamilyen vidéki kisvárosban élénk. Sokkal
nagyobb az élénkség, a hangversenytermek kö-
rül. Herpel Frida, Bender és Kreisler estélyei
forró és megérdemelt téli sikerekre eméke-
zettek. Otto Schubert a „Saatsoper” fiatal dé-
delgetett tagja Szemere Magdával, az ismert
magyar hegedűművésznővel együtt hirdett
hangversenyt, a hónap végére. Természetes,
hogy ez a zenélészenáció az összes jegyek
elkelését eredményezte. Két nappal a koncert
előtt azonban sűrűn érkezett a Hamburgban
szerepő Schube-től, hogy nem jönet Bécsbe,
mert hajóra ül és kivitorlázik két héttel
Amerikába. Februárban azonban visszajön és
megtartja a hangversenyt, habár akkor dollá-
rokkal megrakodva valószínűleg nem lesz
szüksége a bécsi koronára. Szemere Pal.

SPORT.

Rovatvezető: Nemes Károly.

Miért maradt el a válogatott? Ez a
kérdés még mindig sokak előtt nincs tisztá-
zva. Vasárnap délelőtt futótűzként terjedt el
a hír, hogy a Szabadkán átutazó zombori válo-
gatott csapatot feltartóztatták Szabadkán és
így a mérkőzés elmarad. Nosza, lett lótsáfutás,
az egyik intéző a telefonhoz, a másik a vas-
utra, a harmadik a kávéházba szaladt, míg
végre egymásra találtak és együttesen meg-
állapították, hogy a zombori társaság bizony
Szabadkán maradt. Fantasztikus tippelők sem
hiányoztak. Az egyik különvonatot, a másik
autót, sőt még röplőgépet is ajánlottak. Fél
12 órakor végre sikerült a Szabadkán veszt-
glő zomboriakkal telefonösszeköttetést létre-
hozni. Itt megtudtuk, hogy nem tartóztatták
fel őket, hanem a zombori vonat késett éppen
annyit, hogy a belgrádi vonatnak csak a
továbbvesző körvonalait láthatta a zombori
sportcsapat. Természetes, hogy ők is megtet-
tek mindent, amit lehetett, hogy novisadi köte-
lességüknek eleget tegyenek. Egy tehervonatra
kapaszkodtak, honnan azonban a katonák le-
kergették őket. Egyedüli utazási mód lett
volna az autó. A 20.000 korona azonban, amit
a 14 tagú társaság szállításáért kértek, lehü-
tötte az amugy is hívős kedélyeket. Egy buzgó
novisadi intéző belekialtotta ugyan a telefonba,
hogy „megfizetünk mindent”, szerencsére azon-
ban ekkorra már az autók nem voltak meg,
mert ha lettek volna, aligha lehetett volna a
bőkezű intézőt pár napig a városban meg-
találni. A zombori csapat ajánlta magát ugyan
keddre, az ajánlatot azonban a helybeli egye-
sületek nem fogadhatták el. Így elmaradt tehát
a revanche és mindkét fél ráfizette a zombori
vicinális döcögésére a maga 3000. koronáját.

Bécsben már két futball-vasárnapot mo-
sott el az eső, ami a milliós bevételekkel szá-
moló bécsi egyesületeknél nagy baissét idé-
zett elő.

Új Eldorádó a bolygó játékosnak.
Egy vidéki újság hírei között húzódik meg
szerényen az alábbi híreke:

„Szabadszállás közegben most alakult
meg a Sport-egylet. A sportszerető fiatalok
egyetlenegy labdarúgó mérkőzést rendezett
csak, s máris meghódította a közönséget és
teljes áldozatkész támogatókra talált. Gyűjtést
indítottak megfelelő sporttelep berendezésére.
A gyűlésnek váratlan eredménye lett. Vigyázó
János gr. 1 millió koronával nyitotta meg a
gyűlést, s azt Szabadszállást lakossága pár nap
alatt 7 millió koronára egészítette ki. Az egye-
ület hozzálat mintaszerű sporttelep építéséhez,
melyen nemcsak football és atletikai pálya
esz tribünnel, de megfelelő klubház és uszoda
is. Ha ez a szép terv megvalósul, a Duna-
Tisza közén Szabadszálláson lesz az első mo-
dern sportpálya. A tízezer lakóúú közység pé-
ldát mutat, hogyan kell felkarolni és fejleszteni
a testedzés ügyet.”

— Mintha csak látnók a sóvárgó pillan-
tásokat, melyekkel a sok „valójátékos” ezt a
községet a térképen nyomozza.

A Zombori S. E. vasárnap bajnokmér-
kőzést tart a Bácskai Zomborban.

Csajági a vasárnapi mérkőzésnél bebizo-
nyította, hogy bár mily fontos mérkőzést nyu-
godtan lehet rá bízni. Tudása és határozott
ítéletel mindenkinek imponáltak.

Vermes a NAK fedezett játékos a ősz-
szel már nem foottalozik, mert teljesen a bir-
kőzésnak szenteli szabad idejét.

50-ra verte a NAK ifj. II. a helybeli
Amatőr-ot.

Orth a nagyklasszi-u pesti csatár a své-
dek ellen ismét hű maradt névéhez és három
olyan goalt lőtt a svédek kapujába, hogy azt
még az angol Wilkohn sem tudta volna utána
csinálni. A negyedik goalt Schlosser lőtte.

Braun csak 30 percig játszott a svédek
ellen, azután sérülése miatt kiállt. A II. fél-
dőben Puchárt BEAC csatárra helyettesítette.

Felolós szerkesztő: Dr. Szelezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fálh Ferenc és társai.

**Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvény-Társaság :: Novi-Sad.**

Alaptőke . . . 6 millió korona
Tartalékok . . . 43 . . .
Betétállomány . 40 . . .

Takarékbetéteket elfogad 6%-os kamatozással azonnali visszafizetés kötelezettsége mellett. Ha betevő tőkét 3 vagy 6 hónapra leköt, úgy magasabb kamattételt biztosítunk.

Buziási természetes szénsav

100 kilónként 340. — korona
árban kapható

Bauer Gyula sörnagyhereskedő-
nél Novisad. Saját füres tartalékok töltésre elfogadtnak.

APOLLO-MOZI

november 9

CEZARINA

I. Rész:

A fehér muzmé.

Azonnali belépésre kerestetnek egy nagy novisadi gyári irodához a következő alkalmazottak:

1 könyvelő

aki önálló munkás és a szerb, horvát és német nyelvet teljesen bírja; továbbá

1-2 levelező (hisasszony)

aki a szerb, horvát, német, esetleg francia levelezés, gyorsírás és gépirásban járatos.

Ajánlatok a képesítés, valamint az eddigi alkalmaztatás és a fizetési igények megjelölésével A. B. jellege alatt a lap kiadóhivatalába kéremek.

**RIKKANCSOKAT
FELVESZ
A DÉLBÁCSKA.**

Kovács szén I-a

7000 kal. legolcsóbb napi árban rendelhető
6. SCHÄCHITS, Novi-Sad
Telečki ul. 26. szám.

DURRÓ

Riasztó készülék betörés ellen ára 220 kor. Egyedárusítás: Gumbinger Ferenc (ezelőtt Gumbinger és Baumann gépgyár) Novisad, Darányi telep, villamegálló (Orbán villa.)

MEINL GYULA R.T.

Hávébchozfatala Novisad Kralja Alex. 35
Pörköltkávét keverékei valamint Tea keverékei mint a legjobb minőségűek ellik mertek Csokoláde, Mandula, Rizs, Olaj

**Szállítási- és fuvarozási vállalat
KRUMESZ P.**

Ujvidék Futaki utca 82. szám alatt. Elvállal helybeli és vidéki áru fuvarozást és áruberaktározást.
Telefon: 276.

Eladó 2 ó német hálószoza, harekk ebédő, 1 consol tükör, 1 kis szalon garnitúra, 2 kis vasúgy matraccal. Érdéklődbetűl „Progress“ Novisad, Futaki-ut 44.

Konzerv hét!

El ne mulassza megtekinteni az

AMERIKAI ÁRUHÁZ

kirakatát,
Novisad szenzációját!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy minden gabonamű daralását elvállalom pontos kiszolgálás mellett.
Lukács István, Novisad, Vása - u. 3 a. 8 11 13

GUTENBERG

Könyvnyomdában Novisad, Szabadságtér 1. szám alatt (a róm. katolikus templommal szemben). — Telefon 98.

ERZSÉBET MOZI

november 9

CEZARINA.

I. Rész:

A fehér muzmé.

Vaskereskedősegedet keresek

jó szakismerettel, önálló munkaerő, szerb, magyar, német nyelvismerő, jó levelező, 26-35 éves korig, jó referenciákkal rendelkező vezető és bizalmi állásra, azonkívül jó kiszolgáló segedeket 20-30 éves korig vaskezeskedésbe azonnali vagy meledőbbi belépésre. Ajánlatok KUSZLI GYULA vaskereskedés Novisad küldendők. : Tememeri utca 8. sz. a „Het csillag“ vendéglővel szemben. 1853

Óra alkatrészek

valamint jól szortirozott zseborára üvegek 1000 darabonként 250 dinárért kaphatók. Üzleti berendezés igen olcsón eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Wahl Lajos órásnál, Novisad, Buzatér 14. szám alatt. 1755

Irodista nő,

ki a szerb nyelvet szóban és írásban bírja és egyébben is segítkezik, azonnal alkalmazást nyerhet **Malcsics szabónál.**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a
**LÉH JAKAB-féle
JUBILATE DEO**

című róm. kath. ifjuság számára összeállított és énekeskönyv V. bővített kiadása megjelent és korlátlan mennyiségben kapható. — Tisztelettel

Abrahám János,

könyv és papírkereskedő
Novisad-Ujvidék, Sándor király utca 39. sz. alatt.

Nyomatott a „Gutenberg“ könyvnyomdában, Novisad (Szabadságtér 1.) II. udvar.